

Mijn laatste leugen

Van Riley Sager verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

De laatste meisjes

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Riley Sager

Mijn laatste leugen

Vertaald door
Roelof Posthuma

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 4186 1

© 2018 Todd Ritter

© 2018 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,
Amsterdam en Roelof Posthuma

Oorspronkelijke titel *The Last Time I Lied*

Oorspronkelijke uitgever Dutton, Penguin Random House

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Head Design

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Mike, zoals altijd

Zo begint het.

Als je wakker wordt, gluurt het zonlicht al vlak voor het raam door de bomen. Schemerig, zwak en grijs aan de randen. De prille dag die de huid van de nacht nog moet afschudden. Maar het is wel zo licht dat je je op de krakende matras omdraait naar de wand. Terwijl je je omdraait ben je een ogenblik gedesorïenteerd, weet je een fractie van een seconde niet waar je bent. Dat gebeurt soms na een diepe, droomloze slaap. Tijdelijk geheugenverlies. Je ziet de fijne nerven in de wand van grenen planken, ruikt de rook van het kampvuur in je haar en dan weet je precies waar je bent.

Camp Nightingale.

Je knijpt je ogen dicht, probeert weer in te slapen en doet je best om de natuurgeluiden die buiten aanwellen te negeren. Het is een dissonant koor van nachtcreatures en de wezens van de dag. Je hoort het gonzen van insecten, het tsjilpen van vogels, de laatste spookachtige roep van een eenzame fuut weerkaatst over het meer.

Even verdoezelt het kabaal buiten de stilte binnen. Maar dan vervaagt de roffel van een specht tot een echo, en in dat korte intermezzo beseft je hoe stil het is. Dat het enige geluid dat je hoort het gestage rijzen en dalen van je eigen slaapdronken ademhaling is.

Je ogen gaan plotseling weer wijd open en je spitst je oren om iets te horen, wat dan ook, in het huisje.

Niets.

De specht begint weer en zijn machinale gehamer rukt je los van de wand. Je kijkt het huisje rond. Een kleine ruimte, net groot genoeg voor twee stapelbedden, een nachtkastje met een lantaarn erop, en vier notenhouten kisten bij de deur, om je spullen in op te bergen. Klein genoeg om in één oogopslag te kunnen zeggen of het huisje leeg is, en dat is het.

Je blik schiet naar het stapelbed tegenover je. Het bovenste bed is keurig opgemaakt, met strakgetrokken lakens. Het onderste is het tegenovergestelde: een wirwar van dekens over iets bobbeligs heen.

Je kijkt in het vroege schemerlicht op je horloge. Vijf over vijf. Bijna een uur voordat het reveille iedereen uit bed roept. De informatie bezorgt je een soort onderhuidse paniek die jeukt en irriteert.

Noodscenario's tollen door je brein. Plotselinge ziekte. Een alarmerend telefoontje van thuis. Je probeert jezelf ervan te overtuigen dat de meisjes misschien zó snel weg moesten dat ze geen tijd hadden om je te wekken. Of misschien hebben ze het geprobeerd, maar kregen ze je niet wakker. Of misschien ben je wel wakker geweest maar herinner je je het niet meer.

Je knielt voor de notenhouten kisten bij de deur, met hun ingekraste namen van kampeersterters uit het verleden. Je opent ze allemaal, behalve die van jou. De met satijn beklede kisten zitten tot de rand toe vol met kleding, tijdschriften en eenvoudige kampeerspullen. In twee ervan liggen mobiele telefoons, uitgeschakeld, dagenlang niet gebruikt.

Een van hen heeft haar telefoon meegenomen.

Je hebt geen idee wat dat zou kunnen betekenen.

De eerste, en enige, logische plek waar ze volgens jou kunnen zijn is het gebouwtje met douches en wc's, de cederhouten rechthoek achter de huisjes, aan de rand van het bos. Misschien moest een van hen naar de wc en zijn de anderen meegegaan. Dat gebeurt wel vaker. Je hebt het zelf ook weleens gedaan. Dicht op elkaar schuifel je samen over het pad, bijgelicht door één enkele zaklantaarn.

Maar het perfect opgemaakte bed wijst op een geplande afwezigheid. Een langere afwezigheid. Of het betekent, erger nog, dat er de vorige nacht niemand in heeft geslapen.

Dan doe je de deur van het huisje open en stapt nerveus naar buiten.

Het is een grijze, kille ochtend, zo een waarop je onderweg naar het toiletgebouw de armen om jezelf heen slaat om warm te blijven. Binnen controleer je elk wc-hokje en elke douche. Ze zijn allemaal leeg en de wanden van de douches zijn droog, net als de wasbakken.

Weer buiten blijf je halverwege het toiletgebouw en de huisjes staan, je hoofd schuin, je oren gespist om iets van de meisjes te horen te midden van al het gezoem en getjilp en het kabbelen van het water tegen de oever van het meer, vijftig meter verderop.

Niets.

In het kamp heerst volmaakte stilte.

Een gevoel van eenzaamheid drukt als een last op je schouders, en even vraag je je af of iedereen het terrein heeft verlaten en jij alleen bent achtergebleven. Nog meer afschuwelijke scenario's komen in je op. Huisjes die in paniekerige haast worden verlaten en jij die overal doorheen slaapt.

Je gaat terug naar de huisjes, loopt er stilletjes omheen en luistert of je tekenen van leven hoort. Er staan er in totaal twintig, keurig in het gelid op een open plek in het bos. Je loopt er in cirkeltjes omheen en beseft maar al te goed hoe belachelijk je eruitziet, met alleen een topje en een boxershort aan en je blote voeten onder de dode dennennaalden en verrotte bladeren van het bospad.

De huisjes hebben allemaal de naam van een boom. Jouw huisje heet Kastanje, dat ernaast Esdoorn. Je kijkt naar de namen van alle huisjes en probeert te bedenken waar de meisjes misschien naar binnen zijn gelopen. Je stelt je een spontaan logeertijde voor. Je begint door ramen te gluren en duwt niet-afgesloten deuren open om te kijken of er naast de slapende meisjes in de stapelbedden nog andere kampeersters in het huisje bivakkeren. In een van de huisjes, Blauwspar, schrikt een meisje van je wakker. Ze schiet overeind op het onderste bed en haar adem stukt.

'Sorry,' fluister je voordat je de deur weer dichtdoet. 'Sorry, sorry.'

Je loopt naar de andere kant van het kamp, waar het van zonsopkomst tot zonsondergang altijd bruist van de activiteiten. Maar de zonsopkomst is nog niet meer dan een belofte en er kruipen alleen wat vage roze strepen boven de horizon uit. De enige beweging komt van jou, op weg naar de grote

eetzaal. Over ongeveer een uur ruikt het hier naar koffie en gebakken spek, maar nu is er geen etensgeur of geluid te bespeuren.

Je probeert de deur. Op slot.

Je drukt je gezicht tegen een ruit maar ziet alleen een donkere zaal, met de stoelen boven op lange rijen tafels.

In het activiteitengebouw naast de eetzaal is het niet anders.

Op slot.

Donker.

Deze keer is door het raam een halve cirkel van schildersezels te zien, met daarop de onvoltooide werken van de schilderles van gisteren. Jij hebt aan een stilleven gewerkt. Een vaas met veldbloemen naast een schaal met sinaasappels. Nu kun je het gevoel niet van je afschudden dat de les nooit zal worden afgemaakt, dat de bloemen altijd half geschilderd zullen blijven, dat de schaal het altijd zonder vruchten zal moeten doen.

Je doet een stap terug van het gebouw, draait je langzaam om en denkt na over wat je moet doen. Rechts van je loopt de grindweg vanuit het kamp door het bos naar de doorgaande weg. Je loopt de andere kant op. Naar het midden van het terrein, waar aan het einde van een cirkelvormige oprijlaan een reusachtig gebouw van zware houten balken staat.

De Lodge.

De laatste plek waar je de meisjes zou verwachten.

Het grote, afwijkende gebouw, meer een landhuis dan een boshut, confronteert de kampeersters voortdurend met hun eigen krappe onderkomens. Het is stil in de Lodge. En donker. De steeds lichtere hemel van de zonsopkomst erachter hult de voorkant van het gebouw in schaduw, zodat je de glas-in-loodramen met kleine ruitjes, de natuurstenen onderbouw en de rode voordeur nauwelijks kunt zien.

Je zou naar die deur willen rennen en erop willen bonken totdat Franny opendoet. Zij moet weten dat er drie meisjes verdwenen zijn. Zij is tenslotte de eigenares. De meisjes zijn haar verantwoordelijkheid.

Maar je beheerst je omdat je je zou kunnen vergissen. Omdat je misschien een belangrijke plek over het hoofd hebt gezien, waar de meisjes zich schuilhouden alsof ze alleen maar verstoppertje wilden spelen. Bovendien

wil je het Franny liever niet vertellen als het niet per se hoeft.

Je hebt haar al een keer teleurgesteld. Dat wil je niet nog een keer.

Je staat op het punt om terug te gaan naar de verlaten Kastanje als je aandacht wordt getrokken door iets achter de Lodge. Een strook oranje licht, net voorbij het glooiende gazon achter het huis.

Lake Midnight dat de hemel weerspiegelt.

Wees daar alsjeblijft, denk je. Wees alsjeblijft in veiligheid. Laat me jullie alsjeblijft vinden.

De meisjes zijn er natuurlijk niet. Er is geen logische reden waarom ze daar zouden zijn. Het voelt als een akelige droom. Van het soort waar je het bangst voor bent als je 's avonds je ogen dichtdoet. Maar deze nachtmerrie is waarheid geworden.

Misschien dat je daarom niet blijft staan als je de rand van het meer bereikt. Je loopt door, het meer in, glibberige keien onder je voeten. Al snel staat het water rond je enkels. Als je begint te rillen, weet je niet of het door het koude water komt of door de angst die je in zijn greep heeft vanaf het moment dat je op je horloge keek.

Je draait je om in het water, neemt de omgeving in je op. Achter je staat de Lodge in de gloed van de zonsopgang, met roze oplichtende ruiten. De oever van het meer loopt aan weerszijden van je weg, een op het oog eindeloze kustlijn van rotsen en overhangende bomen. Je kijkt voor je uit over het weidse meer. Het water is spiegelglad en toont de langzaam zichtbaar wordende wolken en een handjevol vervagende sterren. Het water is ook diep, zelfs in deze tijd van droogte, die de waterstand zodanig heeft verlaagd dat er nu een dertig centimeter brede strook in de zon gedroogde kiezels langs de oever loopt.

Dankzij de steeds lichtere hemel kun je de overkant zien, hoewel het niet meer is dan een vage donkere streep in de verre nevel. Alles hier, het kamp, het meer, het bos eromheen, is privébezit, van generatie op generatie doorgegeven eigendom van de familie van Franny.

Zoveel water. Zoveel land.

Zoveel plaatsen om te verdwijnen.

De meisjes kunnen overal zijn. Dat besef dringt tot je door als je in het

water staat en nog heviger begint te rillen. Ze zijn daar. Ergens. En het kan dagen kosten om ze te vinden. Of weken. Er is een kans dat ze nooit worden teruggevonden.

Die gedachte is te verschrikkelijk, maar toch is het het enige waaraan je kunt denken. Je stelt je voor hoe ze stuurloos door het dichte bos dwalen en zich afvragen of het mos op de bomen werkelijk naar het noorden wijst. Je ziet ze voor je, hongerig, bang en bibberend. Je ziet ze onder water, wegzakkend in het slijk terwijl ze tevergeefs naar de oppervlakte proberen te komen.

Je ziet dat alles voor je en je begint te gillen.

I

Twee waarheden

1

Ik schilder de meisjes in dezelfde volgorde.

Eerst Vivian.

Dan Natalie.

Allison als laatste, hoewel zij als eerste het huisje verliet en dus strikt genomen als eerste verdween.

Mijn schilderijen zijn altijd groot. Reusachtig, eigenlijk. Zo groot als een schuurdeur, zegt Randall vaak. Toch zijn de meisjes altijd klein. Onbeduidende stippen op een schrikbarend groot doek.

Hun komst kondigt de tweede fase van een schilderij aan, nadat ik een achtergrond van aarde en lucht heb opgezet in tinten met toepasselijk duistere namen. Spinnenzwart. Schaduwgrijs. Bloedrood.

En natuurlijk nachtblauw. In al mijn schilderijen zit iets nachtelijks.

Dan komen de meisjes, soms dicht bij elkaar, soms verspreid over verre uithoeken van het doek. Ik geef ze witte jurken aan die bij de zoom opbollen, alsof ze ergens voor wegrennen. Meestal staan ze met de rug naar de kijker, zodat alleen hun haar te zien is dat achter hen aan wappert terwijl ze vluchten. In de zeldzame gevallen dat ik een glimp van hun gezicht schilder, is het niet meer dan een fractie van hun profiel, aangegeven met een enkele gebogen penseelstreek.

Het bos doe ik het laatst, met een paletmes, om de verf met grote, dikke halen aan te brengen. Het is een proces dat dagen in beslag kan nemen, of zelfs weken, waarbij ik een beetje duizelig van de dampen meer en meer verf opbreng, laag op laag dikke verf.

Ik heb Randall tegen potentiële kopers horen opscheppen dat mijn schilderijen net zo'n structuur hebben als die van Van Gogh, met de verf tot wel tweeënhalve centimeter dik op het doek. Zelf denk ik eerder dat ik schilder als de natuur, die geen echte gladheid kent, zeker niet in het bos. De schilferige bast van bomen. De spikkels mos op rotsen. De bladeren van een aantal herfstseizoenen die de grond bedekken. Dat is de natuur die ik probeer te vangen met mijn vegen, klodders en krullen verf.

En dus gaat er meer en meer op, tot elk muurgroot doek zich langzaam overgeeft aan het bos van mijn verbeelding. Dicht. Driegend. Vol gevaren. Donker en onheilspellend opdoemende bomen. Klimplanten die eerder kronkelen dan kruipen, met hechtranen die verstrakken tot een wurggreep. Struiken bedekken de bosbodem. Bladeren verduisteren de hemel.

Ik schilder door totdat er geen kaal plekje meer op het doek te vinden is en de meisjes door het bos zijn opgeslokt, onzichtbaar begraven tussen de bomen, klimplanten en bladeren. Pas dan weet ik dat een schilderij af is, waarna ik met de houten punt van een penseel mijn naam rechtsonder in de hoek kras.

Emma Davis.

Diezelfde naam, in datzelfde vrijwel onleesbare handschrift, siert nu de muur van een galerie, ter begroeting van de bezoekers die de kolossale schuifdeuren passeren van dit voormalige pakhuis in het Meatpacking District in Manhattan. Alle andere muren hangen ook vol met schilderijen. Mijn schilderijen. Zevenentwintig stuks.

Mijn eerste verkooptentoonstelling.

Randall heeft alles uit de kast gehaald voor de vernissage, waarvoor hij de galerie in een soort stadsbos veranderde. Roestkleu-

rige muren en smaakvol gestileerde groepjes berken uit een bos in New Jersey. Op de achtergrond bonkt housemuziek. De belichting binnen creëert een sfeer als in oktober, hoewel het nog maar begin maart is en de straten buiten nog vol liggen met vieze sneeuwresten.

Maar de galerie is bomvol. Dat moet ik Randall nageven. Verzamelaars, critici en kijkers verdringen elkaar voor de doeken, een champagneglas in de hand en champion-met-geitenkaaskroketjes etend van de rondgaande dienbladen. Ik ben al aan tientallen mensen voorgesteld van wie ik de namen onmiddellijk weer ben vergeten. Belangrijke mensen. Zo belangrijk dat Randall mij in mijn oor fluistert wie ze zijn als ik hun een hand geef.

‘Van de *Times*,’ zegt hij van een vrouw die van top tot teen in paarstinten is gehuld. De gefluisterde mededeling over de man in een onberispelijk maatpak op knalrode sneakers luidt eenvoudig: ‘Christie’s.’

‘Zeer indrukwekkend werk,’ zegt Mr. Christie’s met een scheef glimlachje. ‘Ze zijn zo gedurfd en krachtig.’

Er klinkt verbazing door in zijn stem, alsof vrouwen niet in staat zouden zijn tot iets krachtigs. Of misschien komt zijn verbazing voort uit het feit dat ik als persoon allesbehalve gedurfd en krachtig ben. Vergeleken met andere grootheden in de kunstwereld ben ik beslist ingetogen. Voor mij geen paarse combinatie of flitsende schoenen. Het zwarte jurkje en de zwarte pumps met een laag hakje van vanavond zijn voor mij het toppunt van elegantie. Mijn dagelijkse kleding bestaat meestal uit dezelfde combinatie van een kakibroek en een T-shirt dat onder de verfspatten zit. Mijn enige sieraad is een bedelarmband die ik altijd om mijn linkerpols draag. Er hangen drie bedeltjes aan, vogeltjes van glimmend tin.

Ik heb ooit tegen Randall gezegd dat ik me zo bescheiden kleed omdat ik wil dat mijn schilderijen opvallen, niet ik. Maar om eerlijk te zijn, zegt brutaliteit of uiterlijke verschijning mij niet zoveel.

Vivian was in alle opzichten gedurfd en krachtig.

Maar toch verdween ze.

Tegen iedereen aan wie ik word voorgesteld glimlach ik zo breed als me is opgedragen, ik dank hun voor hun complimenten en wimpel bescheiden de onvermijdelijke vraag wat ik hierna ga doen af.

Als Randall door zijn voorraad te introduceren vreemden heen is, trek ik me terug en dwing mezelf om niet bij elk schilderij te zoeken naar de rode sticker die aangeeft dat het werk verkocht is. Nee, met een glas champagne blijf ik in een hoekje staan, waar de tak van een onlangs uit het bos gehaalde berk tegen mijn schouder tikt als ik om me heen kijk, op zoek naar mensen die ik ook echt ken. Dat zijn er veel, wat me dankbaar stemt, hoewel het vreemd is om ze hier allemaal bij elkaar te zien. Vrienden van de middelbare school praten met collega's van het reclamebureau en collega-kunstschilders staan naast familieleden die met de trein uit Connecticut zijn gekomen.

Op een enkele nicht van me na zijn het allemaal mannen.

Dat is niet helemaal toevallig.

Ik leef op als Marc binnenkomt, te laat, zoals dat hoort, en het schouwspel met een trotse grijns bekijkt. Hoewel hij altijd beweert een hekel te hebben aan het kunstwereldje, past hij er perfect in: een baard en aandoenlijk warrig haar, een sportief geruit jasje over zijn versleten Mickey Mouse T-shirt en rode sneakers waar een gefrustreerde Mr. Christie's jaloers naar kijkt. Onderweg door de menigte grijpt Marc een glas champagne en een kroketje, dat hij in zijn mond stopt waarna hij er bedachtzaam op kauwt.

'Het is dat die kaas erin zit,' zegt hij tegen mij. 'Maar die waterige champions zijn een regelrechte aanfluiting.'

'Ik heb ze nog niet geprobeerd,' zeg ik. 'Te nerveus.'

Marc legt een hand op mijn schouder om me gerust te stellen. Net als hij deed toen we op de kunstacademie zaten en samenwoonden. Iedereen, en zeker een kunstenaar, heeft een rustgevende invloed nodig. Voor mij is dat Marc Stewart. Mijn stem van de rede. Mijn beste vriend. Waarschijnlijk mijn echtgenoot als we niet allebei op mannen zouden vallen.

Ik word aangetrokken door het romantisch onbereikbare. Ook dat is weer geen toeval.

‘Je mag hier wel van genieten, hoor,’ zegt hij.

‘Weet ik.’

‘En je mag trots zijn op jezelf. Je hoeft je niet schuldig te voelen. Het is de bedoeling dat kunstenaars zich door hun leven en ervaringen laten inspireren. Dat is precies waar het bij creativiteit om draait.’

Marc heeft het natuurlijk over de meisjes die in elk schilderij verstopt zitten. Behalve ikzelf is hij de enige die van hun bestaan weet. Het enige wat ik hem niet heb verteld is waarom ik hen nu, vijftien jaar later, nog steeds keer op keer laat verdwijnen.

Het is beter voor hem dat hij het niet weet.

Het is nooit mijn bedoeling geweest om op deze manier te gaan schilderen. Op de kunstacademie voelde ik me vooral aangetrokken tot eenvoud in kleur en vorm. De soepblikken van Andy Warhol, de vlaggen van Jasper Johns. Piet Mondriaans krachtige vlakken en harde zwarte lijnen. Toen kreeg ik op de academie de opdracht om een portret te schilderen van iemand die ik had gekend en die was overleden.

Ik koos de meisjes.

Ik schilderde Vivian als eerste omdat zij het scherpst in mijn geheugen gegrift stond. Dat blonde haar uit een shampoo reclame. De daarmee zo sterk contrasterende donkere ogen die in het juiste licht zwart leken. De parmantige neus vol door de zon getekende sproetjes. Ik schilderde haar in een witte jurk met een ingewikkelde victoriaanse kraag rond haar sierlijke hals en gaf haar hetzelfde raadselachtige glimlachje dat om haar mond speelde toen ze het huisje verliet.

Jij bent daar te jong voor, Em.

Daarna kwam Natalie. Hoog voorhoofd. Brede kin. Haar haar strak naar achteren in een paardenstaart. Haar witte jurk kreeg een sierlijke, tere kanten kraag, om haar forse nek en brede schouders een beetje te verhullen.

En ten slotte was daar Allison, met haar frisse voorkomen. Appelwangen en slanke neus. De wenkbrauwen twee tinten donkerder dan haar vlaskleurige haar en zo dun en perfect alsof ze met een bruin potlood waren getekend. Ik schilderde een koninklijke elizabethaanse kraag om haar hals, met talloze plooien.

Toch klopte er iets niet aan het voltooid schilderij. Iets wat tot in de nacht voordat de opdracht ingeleverd moest worden aan me bleef knagen. Ik werd om twee uur wakker en zag het drietal vanaf de andere kant van de kamer naar me kijken.

Dat ik hen zag. Dat was het probleem.

Ik sloop uit bed en liep naar het doek. Met een in bruine verf gedoopte kwast trok ik een streep over hun ogen. Een boomtak die hun het zicht benam. Er volgden nog meer takken. Daarna struiken, klimplanten en hele bomen die allemaal van de kwast op het doek gleden, alsof ze eraan ontsproten. Toen het licht werd was het doek grotendeels veroverd door het bos. Alles wat er restte van Vivian, Natalie en Allison waren flarden van witte jurken, stukjes huid, een paar haarlokken.

Dat werd Nummer 1. Het eerste van mijn reeks bosschilderijen. Het enige waarop nog iets van de meisjes zichtbaar is. Dat werk, waarvoor ik het hoogste cijfer van de klas kreeg nadat ik de betekenis ervan aan de docent had uitgelegd, hangt niet in de galerie. Het hangt in mijn atelier en is niet te koop.

De meeste andere hangen hier wel, en elk schilderij vult een wand in een van de vele zalen van de galerie. Nu ik ze zo bij elkaar zie, met hun knoestige takken en felgekleurde bladeren, besef ik pas hoe obsessief deze hele onderneming is. Het feit dat ik jarenlang hetzelfde onderwerp heb geschilderd brengt me van mijn stuk.

‘Ik ben ook trots,’ zeg ik tegen Marc voordat ik van de champagne nip.

Hij slaat zijn glas in één teug achterover en pakt er nog een. ‘Wat is er dan aan de hand? Je lijkt *vexed*.’